

ESCRIT A TAULA

La primera paraula que vaig ser capaç de pronunciar va ser pa.

Han passat molts àpats des d'aquella primera i entenedidora demanda, uns 39.420, calculo, dels quals conservo, confortablement instal·lats en la memòria, poc més d'una trentena.

He oblidat, sense recança, cada una de les vegades que m'he assegut a taula amb l'únic propòsit d'alimentar-me, és a dir, d'ingerir substàncies nutritives per tal que el meu organisme anés a l'hora.

Els pocs àpats que han sobreviscut a la crema han de donar gràcies a la viva satisfacció dels sentits i de l'ànim que em van saber procurar.

M'hagués agradat que la primera paraula llegida hagués set també pa, però no us ho puc assegurar.

Fos quin fos aquell mot innocent que em va iniciar a la lectura, gràcies.

D'ençà d'aquell dia, he tingut raons amb uns quants llibres, alguns francament obviabls; d'altres, en canvi, m'han sacsejat de tal manera que els declaro responsables, en part, de l'individu que carretejo per la vida.

Del singular maridatge entre menjar i literatura ha sorgit aquesta petita i personal antologia. Us faig a mans part de la meva memòria literària: el que he menjat, amb permís, mentre llegia.

Rosa López

Vic, març de 2003

què farem quan mori Víctor Hugo

Moltes nits quan llegeixo, acosto la cara a la llum, just sota la llum, com si en comptes de tocar-la volgués escoltar-la i sentir l'escalfor que em provoca la llum. Escolto la llum i sento el teu cor com em parla de tu. I la llum se'n va, i tu ja no hi ets, el silenci està fet, el silenci m'envolta si tu ja no hi ets.

T'atures, gires el cap en moviment lent, li mires els ulls, i li dius que l'estimes, deixes caure un petit silenci que et guardaves, aquest silenci és el que val, aquest silenci és el silenci que conté totes les paraules, paraules que es congelen en pronunciar-les, paraules mancades de so.

Ordenar paraules és ordenar el caos, és lluitar contra la mort. Ordenar paraules és separar la llum de l'obscuritat, és anar en contra de l'oblit cap a un mateix. Ordenar paraules és voler saltar al buit abraçat a la felicitat. És ordenar un poema. Ordenar paraules és arribar a l'instant que les lletres acaricien ordre i posen felicitat, és posar cada imatge en el lloc que li correspon, és accedir a les probabilitats de la vida, és fer-li un petó a la boca a Déu.

Paraules que segurament contenen quasi totes les respostes (i quasi totes les preguntes). Paraules contenidores de més paraules. Paraules que amaguen les nostres vides ja viscudes i la part que ens queda per viure. Paraules que si aconseguim ordenar estan plenes d'emoció.

L'amor no és res més que les paraules que descriuen de qui t'enamores, i l'amor és l'únic que avui ens obliga a ser feliços. Benvingudes les paraules.

Tots els autors que segueixen a continuació són homes que varen saber trobar un ordre quasi perfecte a les paraules i han fet que la literatura no sigui sols un deure sinó quasi una obligació, han fet, de la literatura l'instrument essencial per arrabassar-li l'ordre al caos inicial.

João Guimarães Rosa deia que el benestar de l'home depèn del descobriment del sèrum contra la varicel·la, però també de què torni a la paraula el seu sentit original: meditant sobre la paraula l'home es descobreix a ell mateix.

No ens podem apartar del nostre estat natural i aquest estat és el llenguatge. Tot és llenguatge, aprofita't d'ell, el llenguatge ens ensenya a veure el gel sense pensar que és aigua.

Sols sóc el que vull ser, les paraules que diuen el que sóc.

Jordi Parramon

Taula

Per començar de gust

Consumar un sacrifici

Marguerite Yourcenar. *Memòries d'Adrià*, p. 13

Patates rosses amb llet condensada

Isabel Allende. *Afrodita: cuentos leyendas y otros afrodisíacos*, p. 15

Paraula de gourmet

Nèstor Luján. *Pensaments, judicis i sentències*, p. 16

Menjar ànimes

Manuel Rivas. *La barra de pa*, p. 18

Aliments, mercat i rebost

L'interruptor

Marcel Proust. *A la recerca del temps perdut*, p. 23

Fava adjectivada

Josep Pla. *Notes disperses*, p. 25

Metàfora + humor

Ramón Gómez de la Serna. *Greguerías*, p. 27

Rima consonant

Miquel Desclot. *Auques i espantalls*, p. 28

Cantarella infantil

Miquel Martí i Pol. *Bon profit!*, p. 29

Vegetal armat

Pablo Neruda. *Oda a la alcachofa*, p. 30

Bona lletra

Jhumpa Lahiri. *Una cosa temporal*, p. 31

Murrieria

Francisco de Quevedo. *La vida del Buscón llamado Don Pablos*, p. 32

Artesania

Enyor

Jhumpa Lahiri. *A ca la senyora Sen*, p. 35

Pàgines viscudes

Philippe Delerm. *Ajudar a desgranar pèsols*, p. 37

Cuiners i fogons

Cuinar a la ventura

Andrea Camilleri. *Lladres i policies*, p. 41

Menjar xinès

Amy Tan. *La dona del déu de la cuina*, p. 42

Pàtria

Manuel Vázquez Montalbán. *La soledad del manager*, p. 43

Menú literari

Antonio Tabucchi. *Rèquiem*, p. 44

Minsa nostàlgia

Sempronio. *Quan Barcelona portava barret*, p. 46

Àpats i banquets

Sopar de comiat

Biblia. *N.T. Sant Marc*, p. 49

Nou ric

Petroni. *Satiricó*, p. 50

Franca hospitalitat irlandesa

James Joyce. *Els morts*, p. 51

Eternitat

Isak Dinesen. *El banquet de Babette*, p. 53

Dinar de Nadal anglès

Agatha Christie. *El púding de Nadal*, p. 55

Oblidar els pobres

Joan Salvat-Papasseit. *Nadal*, p. 57

Dietètica

De res, massa

Miguel de Cervantes. *Donde se prosigue cómo se portaba Sancho Panza en su gobierno*, p. 61

Consells

Arnau de Vilanova. *Regiment de Sanitat*, p. 63

Dieta proteica

Josep M. Espinàs. *A peu per Galícia*, p. 64

Fórmules magistrals

Enciamar

Pierre de Ronsard. *La salade*, p. 66

Nines russes

Alexandre Dumas (pare). *Asado emperatriz*, p. 67

Queda firmat

Jacint Verdaguer. *Ratafia*, p. 68

Esmorzar visceral

James Joyce. *Ulisses*, p. 69

Poció

Laura Esquivel. *Como agua para chocolate*, p. 71

Un dandi anglès tocat de francofília

John Lanchester. *El refinament del gust*, p. 73

Fruita utòpica

Narcís Comadira. *El temps de les cireres*, p. 75

Bones maneres

Jamés de la vida

Francesc Eiximenis. *Lo crestià*, p. 79

Llops de mar

Herman Melville. *Moby Dick*, p. 80

Pecats i perversions

Donar home per llebre

Jaume Roig. *Espill o llibre de dones*, p. 82

Hipèrbole

François Rabelais. *Gargantua i Pantagruel*, p. 84

En salvatge companyia

Les mil i una nits. «Uardan el carnisser», p. 85

Refinament

Josep Palau i Fabre. *Les receptes de Landrú*, p. 88